

54. Brinjanka, 1855. (8595)
55. Portret liječnika i prirodoslovca Josipa Schlossera, 1856. (22309)
56. Portret Izabele Schlosser, rođene Zigrović, 1856. (22310)
57. Portret pjesnika Vladislava Vežića, oko 1857. (2772)
28. Portret cara Franje Josipa I, 1858. (2679)
59. Spomenik na Grobničkom polju, 1859. (8596)
60. Marija Kraljica neba, oko 1861. (23299)
61. Krist Kralj, oko 1861. (23300)
62. Portret preporoditelja Ljudevita Vukotinovića, 1861. (2683)
63. Madona s Isusom i Ivanom Krstiteljem, 1862. (8599)
64. Seljaci u Lužnici, 1862. (19503)
65. Veseo časak iz seoskog života, 1862. (8600)

JOSIP FRANJO MÜCKE (Nagyatád, Mađarska 1819 — Pečuh 1883)

66. Nikola Zrinski na kuli Sigeta, 1866. (8594)
67. Portret turopoljskog župana Antuna Danijela Josipovića, 1866. (8806)
68. Portret savjetnika Jovana II Jurkovića, 1867. (23105)
69. Portret Katarine Jurković, rođene Petrović, 1867. (23106)
70. Dolazak Hrvata u Hrvatsku, 1867. (5852)
71. Savez Ljudevita Posavskog sa Slovencima, 1867. (5853)
72. Portret preporoditelja Ljudevita Vukotinovića, 1869. (19721)
73. Razjareni Hrvati ubijaju Ljutomišla, 1870. (5854)
74. Smrt Stjepana II Držislavovića, 1870. (5855)
75. Portret bana Levina Raucha, oko 1870. (2778)
76. Portret biskupa Josipa Jurja Strossmayera, 1871. (2774)

FERDO QUIQUERES (Budim, Mađarska 1845 — Zagreb 1893)

77. Dolazak Hrvata na more, 1870. (19501)
78. Obala Tibra u Rimu, 1873/4. (8615)
79. Marina, 1874/5. (8611)
80. Ribarska soba, 1875. (8633)
81. Porta Terraferma u Zadru, 1875. (8616)
82. Pećine i stablo, 1875? (8607)
83. Portret Novice Cerovića, 1875. (8631)
84. Portret Crnogorca, 1875. (8630)
85. Stan crnogorskog vojvode, 1875/6. (8601)
86. Manastir u Cetinju, 1875/6. (8618)
87. Krajolik iz Crne Gore, 1875/6. (8620)
88. Kotor, 1875/6. (8619)
89. U zasjedi, 1875/6. (8634)
90. Portret gospode Hadrović, prije 1880. (8602)
91. Autoportret, prije 1880. (8629)
92. Krajolik, oko 1880. (8610)
93. Studija konja, oko 1880. (8624)
94. Studija glave psa, oko 1880. (8623)
95. Portret dame u bijelom, 1891. (2790)
96. Hrvatska — predzide kršćanstva, 1892 (5850)

LJUDEVIT OŽEGOVIĆ (Gušćerovac 1841 — Zagreb 1913)

97. Knez Radoslav, 1860. (2783)
98. Imanje Razvor, 1889. (26733)

DRAGUTIN WEINGÄRTNER (Mohelnice, Moravska 1841 — Samobor 1916)

99. Bitka kod Siska 1593. godine, 1874. (26746)
100. Bitka kod Petrinje 1596. godine, 1874. (26747)
101. Hrvatski sabor 1848. godine, 1885. (7400)
102. Portret turopoljskog župana Stjepana Josipovića, 1837. (8805)
103. Sabor u Cetinju 1527. godine, prije 1889. (2799)
104. Seoski veseljaci, oko 1900. (23122)

LOUIS MOSINGER (Varaždin ? — ?)

105. Portret brata, 1878. (13354)
106. Autoportret, 1880. (13353)

EDUARD WEINGARTEN (zadnja četvrt 19. stoljeća)

107. Susjedgrad, oko 1880. (8844)

NIKOLA MAŠIĆ (Otočac 1852 — Zagreb 1902)

108. Portret Antuna Concilije iz Zagreba, oko 1880. (26715)

JOSIP HOHNJEC (Plavić kod Klanjca 1857 — Bjelovar 1939)

109. Portret velikog župana Radoslava Rubida, 1893. (8768)

OTON IVEKOVIĆ (Klanjec 1869 — Zagreb 1939)

110. Zrinski i Sokolović u Sigetu, 1889. (5845)
111. Nikola Zrinski pred juriš iz Sigeta, 1890. (5847)
112. Portret generala Alberta Dragolovića, 1898. (2737)
113. Rastanak Zrinskog i Frankopana od Katarine, 1901. (17802)
114. Veronika Desinička, 1902. (17801)
115. Portret slikara Bele Csikosa Sessije, 1906. (18600)
116. Krajolik oko Velikog Tabora, oko 1920. (24737)

VLAHO BUKOVAC (Cavtat 1855 — Prag 1922)

117. Dvorac Donje Oroslavje, 1893. (5841)
118. Portret bana Dragutina Khuena Hedervarya, 1894. (8725)
119. Portret privrednika Nauma Mallina, oko 1895. (6612)
120. Hrvatski preporod (Zastor HNK), 1896. (19063)
121. Portret cara Franje Josipa I, 1896. (2677)
122. Portret velikog župana Stjepana Kovačevića, 1898. (8797)
123. Portret književnika Augusta Šenoe, 1907. (5842)
124. Portret pjesnika Petra Preradovića, 1907? (5843)

KONRAD FILIP (Zagreb 1874 — München 194 ?)

125. Portret žene u bijelom, 1904. (10250)

DRŽISLAV ERLER (Senj ? — ?)

126. Portret političara Josipa Geržanića, 1908. (19097)

MIROSLAV KRALJEVIĆ (Gospić 1885 — Zagreb 1913)

127. Portret oca Tome Kraljevića, 1909. (2782)

MARKO PEROŠ (Otok kod Vinkovaca 1870 — ? 1949)

128. Portret dirigenta Nikole Fallera, 1909. (8722)

LUCIE BUHMEISTER-KUČERA (Tartu, Estonija 1890 — Pariz 1930)

129. Portret bake Julije Wittenburg, 1912. (26711)

LJUBO BABIĆ (Jastrebarsko 1890 — Zagreb 1974)

130. Portret nepoznatog časnika, 1915. (2714)

BELA CSIKOS SESSIA (Osijek 1864 — Zagreb 1931)

131. Portret velikog župana Vinka Zmajića, 1916. (8720)
132. Portret bana Ivana Škrleca, 1917. (8719)
133. Portret prirodoslovca Otona Kučere, 1917. (24697)

JOSO BUŽAN (Sisak 1873 — Zagreb 1936)

134. Portret političara Pere Čingrije, 1904. (8693)
135. Portreti Branka Šenoe, Velimira Deželića i Emilija Laszowskog, 1905 ? (8718)
136. Portret privrednika Paje Gašparovića, 1918. (8716)
137. Portret skladatelja Franje Lučića, 1921. (7399)
138. Portret turopoljskog župana Ljudevita Josipovića, 1923. (8799)
139. Portret povjesničara Vjekoslava Klaića, 1924. (8713)

GABRIJEL JURKIĆ (Livno 1886 — Livno 1974)

140. Portret književnice Milke Pogačić, 1907. (1913) (23119)

MENCI KLEMENT CRNČIĆ (Bruck na Muri, Austrija 1865 — Zagreb 1930)

141. Portret Olge Šulc, oko 1915. (21661)

MAKSIMILIJAN VANKA (Zagreb 1889 — Meksiko 1963)

142. »Lijepa Jela tri vijenca plela«, 1916. (19723)

MIRKO UZORINAC (Gospić 1891 — Dol kod Celja 1960)

143. Portret muškarca sa šeširo, oko 1920. (19099)

IVAN TIŠOV (Vinkovci 1870 — Zagreb 1928)

144. Stjepan Radić među seljacima, oko 1920. (8820)

STO GODINA SLIKARSTVA U HRVATSKOJ (1820—1920)

IZ ZBIRKE MUZEJA

IZLOŽBA

SRPANJ — STUDENI 1981.

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE
ZAGREB, MATOŠEVA 9

Vodeća zamisao kod postavljanja ove izložbe bila je rukovodena višestrukim nakanama.

Među takvima bila je prva ona da se odgovori željama redovitih posjetilaca Muzeja da ponovno vide slike koje su već upoznali i zavoljeli, što im se zbog pomanjkanja prostora za stalni postav ne može trajno omogućiti. Bilo je isto tako potrebno da se i novi posjetioci upoznaju s danas već klasičnim djelima iz naše kulturne baštine koja čuva Muzej.

Nadalje, dosad neizlagani objekti iz fundusa Muzeja također su zaslužili da jednom budu predstavljeni javnosti, tako da se posjetioci upoznaju s nekim manje tipičnim, ponajčešće ranijim djelima pojedinih slikara, koja dijelom posve nepoznata već desetljećima čekaju na izlaganje.

Već sam naslov ove izložbe sadrži one bitne elemente za razumijevanje namjere koja je prethodila jednako izboru teme kao i pojedinih izložaka. Prvo: sva su djela iz fundusa Povijesnog muzeja Hrvatske. Drugo: slike su nastale u Hrvatskoj, bilo od ovdje rođenih ili stalno nastanjenih, bilo od kraće ili duže vrijeme djelujućih majstora. Treće: u ovom rasponu od sto godina posljednja su desetljeća manje zastupljena, budući da je u to vrijeme glavna struja prikupljanja slika skrenuta u druge, specijalizirane ustanove, a ne kao dotada u nekadašnji Narodni, kasnije Arheološko-povijesni muzej.

Pojedine tematske grupe koje su već prije izlagane, te su ostale zabilježene u »Katalogu muzejskih zbirki Povijesnog muzeja Hrvatske«, tijekom su vremena popunjene novo nabavljenim slikama, pa je stoga potrebno da javnost koja je svojim doprinosima financirala te nabavke, upozna i ta djela.

Zbog ograničenih sredstava za restauriranje muzejskih predmeta već niz godina sve se mogućnosti usmjeruju na ona djela koja se obrađuju u jednom dugoročnom programu. Stoga su ovdje izložene umjetnine dijelom u onakvom stanju kakvom su zatečene nakon desetljeća čuvanja u neprikladnim prostorijama, kao i mnogih preseljenja.

Zbirka slika Povijesnog muzeja Hrvatske ima dugogodišnju povijest koja seže u prve dane nakon osnutka Narodnog muzeja u drugoj četvrtini 19. stoljeća. Ne uzimajući u obzir starije obiteljske portrete ili crkvene slike koje su po-

jedinci ili obitelji poklanjali ili oporučno ostavljali Muzeju, treba se zadržati kod likovnih djela suvremenih nastanku i razvoju Muzeja.

Prvih desetljeća 19. stoljeća prevladava u Hrvatskoj portretno slikarstvo, a jedva je poznato poneko ime slikara koji tu žive i rade, kao Antun Keller st. u Zagrebu i Ivan Servus u Osijeku. Općenito domet tih slikara rijetko prelazi zanatske okvire. Među prvim akademski obrazovanim majstorima koji duže vremena djeluju u Hrvatskoj pojavljuje se četrdesetih godina nekoliko slikara koji su porijeklom iz Slovenije: Mihael Stroy, Matija Brodnik i Jakov Stager. U to vrijeme u Dalmaciji radi Ivan Skvarčina. Iz Češke dolaze u Zagreb František Wiehl i Franjo Schubert, a u vrijeme apsolutizma Dragutin Stark i Ivan Zaslche. Porijeklom iz Poljske je V. Siffert. Prvi domaći školovani slikar Vjekoslav Karas ne uspijeva se probiti nakon svog povratka iz Italije i završava rano i tragično. U Rijeci i Hrvatskom Primorju sredinom stoljeća djeluju Franjo Pauer i Vincenc Reggio, a nešto kasnije Ivan Simonetti. U drugim se centrima pojavljuju: u Karlovcu Jakov Šašel, inače zanimanjem puškar, u Bjelovaru Karolina Mihanović-Szivešsy, a u Varaždinu Albert Mosé. Iz južne Mađarske porijeklom je Josip Franjo Mücke koji radi prvo u Osijeku, a kasnije u Zagrebu započinje novu vrstu, historijsko slikarstvo. Na istome je području poznat u svoje vrijeme i njegov učenik Ferdo Quiquerez, danas daleko više cijenjen zbog svojih izvanrednih veduta i krajolika. Njegov je učenik i sljedbenik u historijskom slikarstvu Oton Iveković, koji djeluje daleko u 20. stoljeće.

U drugoj polovici 19. stoljeća znatna je djelatnost slikara-amatera, poput Ljudevita Ožegovića u Hrvatskom Zagorju, Louisa Mosingera u Varaždinu, a osobito u Turopolju Dragutina Weingärtnera, koji također prikazuje scene iz hrvatske povijesti. — Reprezentativne portrete slika u Bjelovaru Josip Hohnjec, a sličnim je radovima zastupljen u zbirci Muzeja i najistaknutiji slikar na prijelazu stoljeća, Vlaho Bukovac. Zbog karaktera zbirke i drugi su slikari zastupljeni ovdje portretima: Bela Csikos Sessia, Menci Klement Crnčić, Konrad Filip, Miroslav Kraljević, Joso Bužan itd. Oveče kompozicije Ivana Tišova i Maksimilijana Vanke karakteristične su za te slikare po svom koloritu.

KATALOG

ANTUN KELLER ST. (prva desetljeća 19. stoljeća u Varaždinu i Zagrebu)

1. Portret mlade žene u bijelom, oko 1810. (inv. br. 2786)
2. Portret žene u smeđoj haljini, oko 1810. (8740)
3. Portret krajiškog časnika, oko 1810. (8739)
4. Portret gospođe Stanković, oko 1820. (8695)

IVAN SERVUS (oko 1830. u Osijeku)

5. Portret župnika iz okolice Zagreba, 1830. (2597)

MIHAEL STROY (Ljubno 1830 — Ljubljana 1871)

6. Portret Đure Jelačića, 1832. (8590)
7. Portret urara Vilima Königa, 1835—40. (2752)
8. Portret Ivana Vilima Burića, 1837. (2759)
9. Portret turopoljskog župana Jurja Josipa Josipovića, 1837? 8804)
10. Portret pjesnika Pavla Stoosa, 1836—38. (2755)
11. Portreti Josipa, Đure i Antuna Jelačića, 1838/9. (8816)
12. Portret profesora Ivana Krstitelja Švabellja, 1839. (2580)
13. Portret opata Ivana Krizmanića, oko 1840. (2600)
14. Portret banice Franjice Vlašić, oko 1840. (2758)
15. Portret velikog župana Nikole Zdenčaja, oko 1840. (2771)
16. Portret odvjetnika Tadije Ferića, 1841. (8589)

FRANJO VJEKOSLAV KRUŽIĆ (Karlobag ? 1796 — Zagreb ? 1869)

17. Autoportret, oko 1840. (2769)

JOSIP MALIGNANI (oko 1840. u Zagrebu, Karlovcu, Osijeku itd.)

18. Portret vojnog liječnika Adama Rumplera, 1840. (2751)

MATIJA BRODNIK (Toplice, Slovenija 1814 — Zagreb 1845)

19. Portret suca Dimitrija Konjevića, 1841—5. (13358)
20. Portret Marije Konjević, rođene Kušević, 1841—5. (13359)

FRANJO SCHUBERT (Neuhaus, Češka 1811 — Zagreb 1853)

21. Portret člana zagrebačke narodne straže Ivana Concilije, 1843. (26713)

FRANTIŠEK WIEHL (Vejprte, Češka 1814 — Libštejn, Češka 1871)

22. Portret Jurja V. Draškovića kao krajiškog potpukovnika, 1843. (10251)
23. Portret vojnog graditelja Josipa Kajetana Knežića, 1843/4. (2606)

V. SIFFERT (oko 1840. u Karlovcu)

24. Portret žene u crvenoj haljini, oko 1844. (26726)
25. Portret nepoznatog muškarca, oko 1844. (26725)

IVAN SKVARČINA (Zadar 1825 — Venecija 1891)

26. Portret kanonika Ivana Krstitelja Matulića, 1845. (2599)

JAKOV STAGER (Ormož, Slovenija 1808 — ? iza 1859)

27. Portret muzealca i konzervatora Mijata Sabljara, oko 1845. (22311)

VJEKOSLAV KARAS (Karlovac 1821 — Karlovac 1858)

28. Rimljanka s mandolinom, 1845—7. (8581)
29. Rimska pučanka, 1845—7. (8585)
30. Poprsje djevojke, 1845—7. (8584)
31. Menada, 1845—7. (8583)
32. Djevojka iz Napulja zalijeva cvijeće, 1845—7. (8582)
33. Žena u nošnji iz Campagne, 1845—7. (3106)
34. Žena u nošnji iz Campagne, 1845—7. (3107)
35. Slunjanka, 1848/9. (8586)
36. Trgovac iz Sinja, 1849. (3147)
37. Splićanin, 1849. (3102)
38. Rišnjani, 1849. (3144)
39. Oproštaj serežana, 1856. (8588)

FRANJO PAUER (sredinom 19. stoljeća u Rijeci i Hrvatskom Primorju)

40. Portret senjskog građanina Antuna Žilića, 1853. (22301)
41. Portret senjske građanke Leone Žilić, 1853. (22302)

VINCENC REGGIO (sredinom 19. stoljeća u Hrvatskom Primorju)

42. Portreti djece Germane i Eduarda Žilića iz Senja, 1853. (22303)

DRAGUTIN STARK (Prag 1822 — Zagreb 1877)

43. Portret Fileusa Praunspbergera iz Samobora, 1854. (13357)

JAKOV ŠAŠEL (Kapela, Koruška 1832 — Karlovac 1902)

44. Portret franjevačkog gvardijana Aurelija Knafelja, oko 1860. (21806)
45. Portret književnice Dragojle Jarnović, oko 1860. (23130)

KAROLINA MIHANOVIĆ-SZIVESSY (Jablanac 1847 — Pariz 1895)

46. Portret sestre Sidonije Mihanović, oko 1865. (8640)
47. Portret bake Josipe Masburg, 1865. (26711)
48. Portret generala Lazara Mamule, oko 1865. (2166)

IVAN SIMONETTI (Rijeka 1817 — Venecija 1880)

49. Portret biskupa Josipa Jurja Strossmayera, 1870/1. (2775)

ALBERT MOSÉ (Varaždin 1835 — Beč 1903)

50. Portret Ivana Kukuljevića Sakcinskog, 1876. (26870)
51. Portret Kornelije Kukuljević, rođene Novak, oko 1860? (8593)

IVAN ZASCHE (Jablonec, Češka 1825 — Zagreb 1863)

52. Portret grofice Erdödy, oko 1855. (23118)
53. Portret preporoditelja Dragutina Rakovca, 1855. (2756)